
KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

2018 - 2022

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

© Mesto Rajec
Text neprešiel jazykovou úpravou

Verzia 1.0

Vážení obyvatelia,

dovoľujem si Vám predstaviť Komunitný plán sociálnych služieb Spoločného obecného úradu Rajec pre roky 2018 - 2022. Plánovanie sociálnych služieb patrí medzi jednu z hlavných úloh samosprávy v sociálnej oblasti. Správne nastavenia sociálneho systému a poskytovateľov sociálnych služieb je kľúčom k zvyšovaniu kvality života obyvateľov.

Verím, že predložený komunitný plán sociálnych služieb prispeje k poskytovaniu kvalitných sociálnych služieb všetkým občanom, ktorí ich potrebujú.

Ing. Ján Rybárik
primátor Mesta Rajec

Rajec

OBSAH:

1 PRÍPRAVA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	5
1.1 PREČO PLÁNOVAŤ SOCIÁLNE SLUŽBY?	5
1.2 NÁRODNÉ PRIORITY A DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	8
2 ANALYTICKÁ ČASŤ.....	9
2.1 SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA.....	9
2.2 PREDPOKLADANÁ POTREBA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	16
2.3 POTREBY OBYVATELOV V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB.....	18
2.4 EXISTUJÚCI POSKYTOVATELIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	24
2.5 SWOT ANALÝZA	25
3 STRATEGICKÉ CIELE KPSS	26
3.1 VŠEOBECNÉ PRIORITY	26
3.2 OBLASŤ SENIORI	27
3.3 OBLASŤ RODINA A DETI	29
3.4 OBLASŤ SOCIÁLNEJ PREVENČIE PRED SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM	30

POZNÁMKY:

1 PRÍPRAVA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

1.1 PREČO PLÁNOVAŤ SOCIÁLNE SLUŽBY?

Sociálne služby patria k neoddeliteľnej súčasť života v spoločnosti. Čím je spektrum sociálnych služieb v regióne komplexnejšie, tým je efektívnejšie smerom k napĺňaniu potrieb obyvateľov. Sociálne služby v obci, prípadne regióne musia reflektovať na potreby obyvateľov prierezovo a nediskriminačne bez ohľadu na spoločenský status, sociálno-ekonomické postavenie, vierovyznanie, rasu a i. Komunitný plán sociálnych služieb Spoločného obecného úradu Rajec (ďalej len „KPSS“) predstavuje strednodobý strategický dokument v oblasti rozvoja sociálnych služieb pre územné obvody miest a obcí Rajec, Čičmany, Ďurčiná, Fačkov, Jasenové, Kľače, Kanská Malá Čierna, Rajecká Lesná, Šuja, Veľká Čierna a Zbyňov.

Komunitné plánovanie je jednou z metód komunitnej práce. Komunitná práca je efektívna, ak jej plánovanie odzrkadľuje skutočné potreby komunity¹. Pri príprave sa spolupodieľali partneri z rôznych organizácií ako napr. zástupcovia miest a obcí, NGO organizácie (Áno pre život n.o., Slovenský Červený kríž, Slovenská sieť proti chudobe). Na príprave a spracovaní KPSS sa aktívne zapájala široká laická a odborná verejnosť.²

Pracovné stretnutia KPSS sa uskutočňovali od októbra 2017 do januára 2018. Vyhodnotenie a plnenie cieľov KPSS sociálnych služieb sa bude konať každoročne za účasti partnerov komunitného plánovania i širokej verejnosti v čase a priestore im dostupnom. Aktualizácia a zmeny v KPSS sa spracovávajú priebežne počas roka Spoločným obecným úradom Rajec. Zmena a doplnenie KPSS je možná za účasti všetkých

¹ V tomto prípade potreby obyvateľov miest a obcí. Pri definovaní komunity pre účely spracovania komunitného plánu sme vychádzali z definície komunity v zmysle zákona o sociálnych službách.

² Informácie o príprave a procese komunitného plánovania boli uverejňované obcami bežnými a dostupnými prostriedkami (úradná tabuľa, internetová stránka obce a i.)

partnerov komunitného plánovania. Východiskový rámec KPSS tvoria dokumenty zaoberajúce sa sociálnymi službami na úrovni SR (NUTS 1), kraja (NUTS 3), ale aj na úrovni obce (LAU 2) ako aj zákony SR a to najmä:

- Národné priority rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020
- Národný program aktívneho starnutia na roky 2014 – 2020
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020
- Národný akčný plán na elimináciu a prevenciu násilia na ženách 2014 – 2019
- Spoločný program rozvoja Združenia obcí Rajecká dolina 2015 - 2020
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Rajec
- Zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní
- Zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Aktéri komunitného plánovania rozpracovali opatrenia a priority do štyroch základných oblastí. Prvá oblasť zachytáva všeobecné priority v oblasti informovanosti o sociálnych službách a problematiku dostupnosti bývania. Druhá oblasť sa zameriava na problematiku seniorov a poskytovania sociálnych služieb obyvateľom v dôchodkovom veku (65+). Tretia oblasť predstavuje návrh cieľov a priorít zameraných na

podporu a sociálne služby pre rodiny a deti. Posledná oblasť je zameraná na podporu prevencie pred sociálnym vylúčením.

1.2 NÁRODNÉ PRIORITY A DOKUMENTY NADVÄZUJÚCE NA PLÁNOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Komunitný plán sociálnych služieb vychádza zo všeobecne platných zákonov, vyhlášok a Národných priorít rozvoja sociálnych služieb na roky 2015 – 2020.³ Medzi národné priority patrí:

- zabezpečenie dostupnosti sociálnych služieb v súlade s potrebami komunity,
- podpora prechodu prijímateľov sociálnych služieb z inštitucionálnej starostlivosti na komunitnú starostlivosť,
- podpora rozvoja sociálnych služieb dostupných pre osoby zotrvajúce v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby,
- zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb.

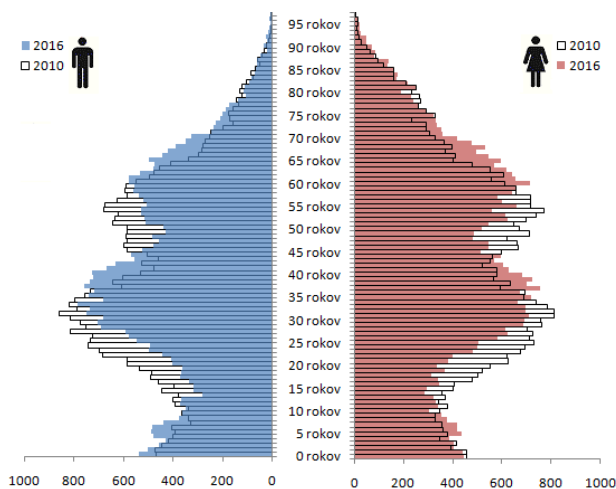
³ bližšie: <https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/socialne-sluzby/nprss-2015-2020.pdf>

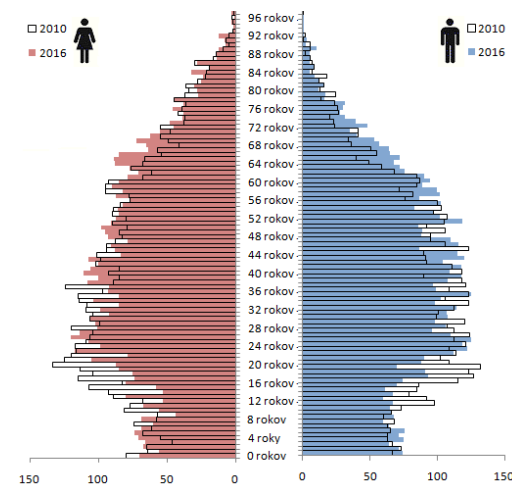
2 ANALYTICKÁ ČASŤ

2.1 SOCIÁLNO-DEMOGRAFICKÁ ANALÝZA

Sociálno-demografická analýza zachytáva vývoj obyvateľstva v základných ukazovateľoch od roku 1997 do roku 2016. Porovnávané sú údaje za okres Žilina a údaje za obce Spoločného obecného úradu Rajec. Údaje poukazujú na skutočnosť, že celkový počet obyvateľov sledovaných obcí nepatrne klesol o 2%. V roku 2016 tvorili počet osôb v predproduktívnom veku 14,7 % populácie sledovaných obcí (okres Žilina 15,2 %). 71,7 % populácie sledovaných obcí tvoria osoby v produktívnom veku (okres Žilina 70,5 %). Z celkového počtu obyvateľov tvoria 13,6 % osoby v poproduktívnom veku (okres Žilina 14,3 %).

Graf. 1 veková štruktúra – okres Žilina (zdroj: ŠU SR)

Graf. 2 veková štruktúra – sledované obce (zdroj: ŠU SR)

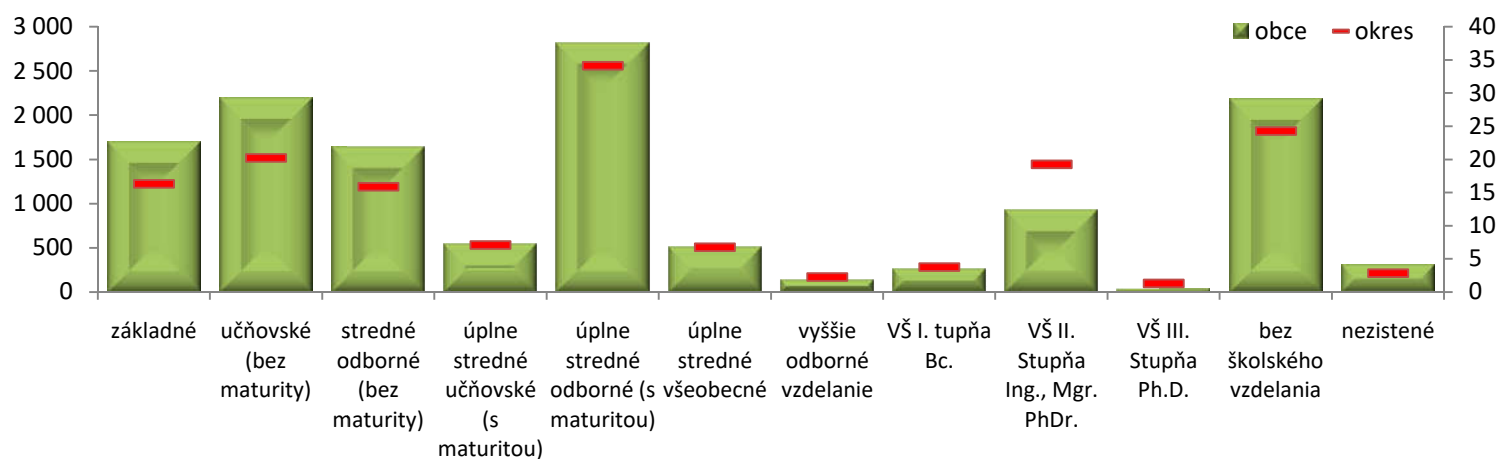
Štruktúra obyvateľov okresu Žilina kopíruje vekové rozloženie obyvateľstva v SR. V obciach Spoločného obecného úradu Rajec dochádza od roku 2010 k zvyšovaniu počtu obyvateľov s vyšším vekom. Nárast je možné sledovať už vo vekovej skupine 60 rokov. Vyšší vek je zaznamenaný viac u žien ako mužov. Pokles obyvateľov nastal vo vekovej škále od 12 do 24 rokov, čo sa môže negatívne prejaviť najmä v neskoršom

období a to v nižšom počte ekonomicky aktívneho obyvateľstva. V roku 2016 bol pokles osôb v produktívnom veku nižší oproti roku 2010 o 4%.

Počet obyvateľov v reprodukčnom veku (15 – 49 rokov) v sledovaných obciach klesá. V roku 2010 bolo zastúpenie osôb v danej vekovej skupine na úrovni takmer 55% z celkového počtu obyvateľov. V roku 2016 tvorili obyvatelia v reprodukčnom veku necelých 52%.

Štruktúra obyvateľstva z pohľadu najvyššieho dosiahnutého vzdelania je v porovnaní s okresom Žilina vychýlená smerom k osobám s nižším dosiahnutým vzdelaním.

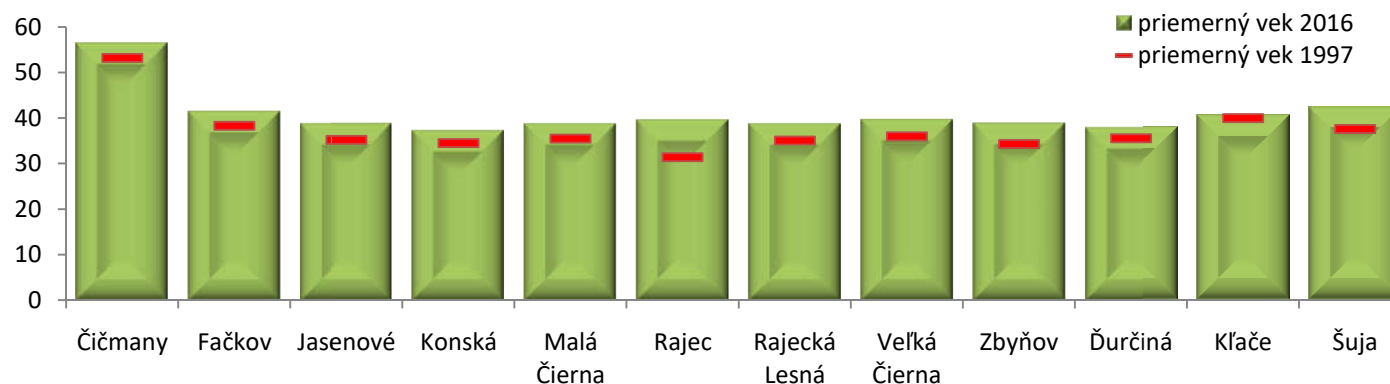
Graf. 3 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva (zdroj: ŠU SR)

V oblasti vzdelanostnej štruktúry obyvateľstva vykazujú nadpriemerné hodnoty v sledovaných obciach osoby bez vzdelania, osoby so základným vzdelaním, učňovským bez maturity, stredným odborným vzdelaním bez maturity a úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou.

Naopak podpriemerné hodnoty boli zaznamenané pri všetkých troch stupňoch vysokoškolského vzdelania. Pod priemerom okresu bol zaznamenaný najväčší rozdiel u obyvateľov, ktorí majú dosiahnutý II. stupeň vysokoškolského vzdelania.

Približne rovnaké hodnoty v dosiahnutom vzdelaní boli zaznamenané u osôb s ukončeným úplným stredným učňovským vzdelaním s maturitou a úplným stredným vzdelaním.

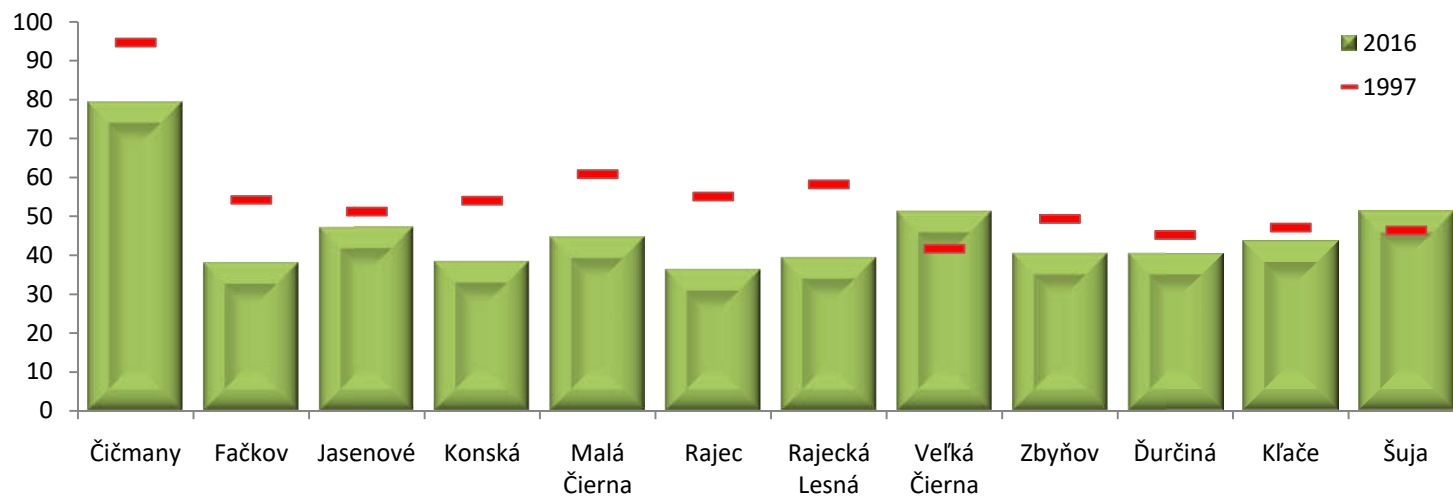
Graf. 4. Priemerný vek obyvateľstva (zdroj: ŠU SR)

Od roku 1997 do roku 2016 sa vo všetkých sledovaných obciach zvýšil priemerný vek obyvateľov. Najvyšší priemerný vek v roku 2016 bol v obciach Čičmany (57), Šuja (43) a Fačkov (42). Najnižší priemerný vek obyvateľov v sledovaných obciach v roku 2016 bol v obciach Ďurčiná, Zbyňov, Rajecká Lesná, Malá Čierna a Jasenové zhodne 38 rokov.

Najmenšie zvýšenie priemerného veku bolo zaznamenané v obci Kľače v priemere o 1 rok. Naopak najviac sa zvýšil priemerný vek v obci Rajec a to v priemere o 8 rokov. O 5 rokov v priemere sa zvýšil vek obyvateľov v obciach Zbyňov a Šuja.

Nepriaznivý vývoj z pohľadu štruktúry obyvateľstva potvrdzuje aj medián veku obyvateľstva v sledovaných obciach. Polovica obyvateľov obce Čičmany má 59 a viac rokov. Druhý najvyšší medián veku u obyvateľov je v obciach Šuja a Fačkov (42 rokov). Najnižší medián veku sme zaznamenali v obci Konská (37 rokov) a obci Malá Čierna (38). Najvyšší nárast mediánu veku obyvateľov od roku 1997 bol zaznamenaný v obci Rajec a to o 10 rokov. V súčasnosti má polovica obyvateľov 39 a viac rokov.

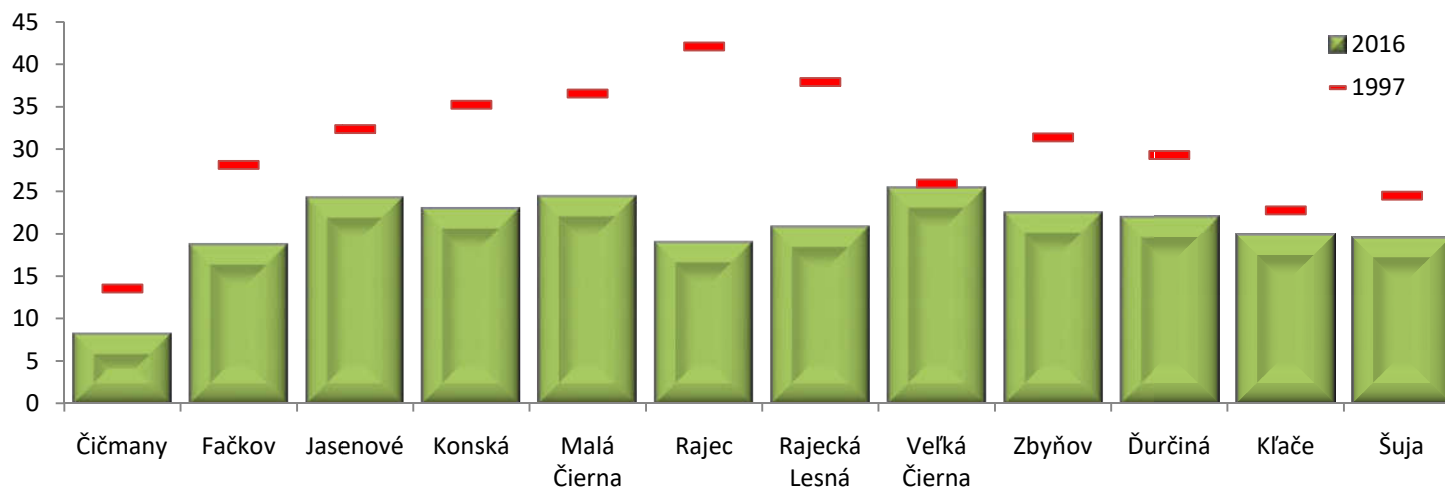

Graf. 5. Index ekonomického zaťaženia osôb v % (zdroj: ŠU SR)

Index ekonomického zaťaženia osôb predstavuje počet osôb v predproduktívnom (0-14 rokov) a poproduktívnom (65 rokov) veku na 100 osôb v produktívnom veku (15-64 rokov).

Index poukazuje na znižovanie podielu ekonomicky neaktívnych obyvateľov (detí a seniorov) takmer vo všetkých sledovaných obciach. Najvyššie zníženie bolo zaznamenané v obciach Rajec a Rajecká Lesná (-19%). Výnimkou sú obce (2016) Veľká Čierna (+10%) a Šuja (+5 %), kde sa index ekonomického zaťaženia v porovnaní s rokom 1997 zvýšil. V oboch prípadoch z dôvodu nárastu počtu seniorov.

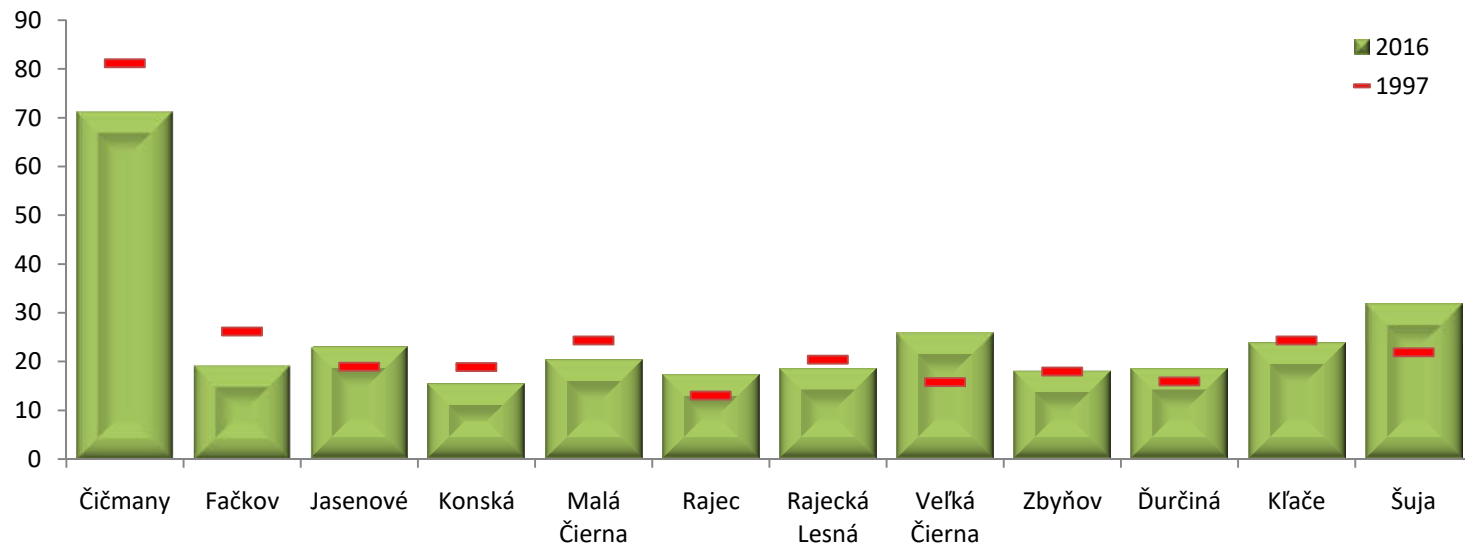
Graf. 6. Index ekonomickej závislosti mladých ľudí % (zdroj: ŠU SR)

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí predstavuje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15-64 rokov).

Vo významnej miere klesol sledovaný index od roku 1997 takmer vo všetkých sledovaných obciach, okrem obce Veľká Čierna. Najvyššie zníženie bolo zaznamenané v obci Rajec (23 %), Rajecká Lesná (17 %) a Malá Čierna, Kanská (12 %).

Zníženie indexu ukazuje na znížený počet narodených detí v sledovaných obciach. V sledovaných obciach prišlo od roku 1997 k poklesu detí vo veku 0-14 rokov takmer o 7 %.

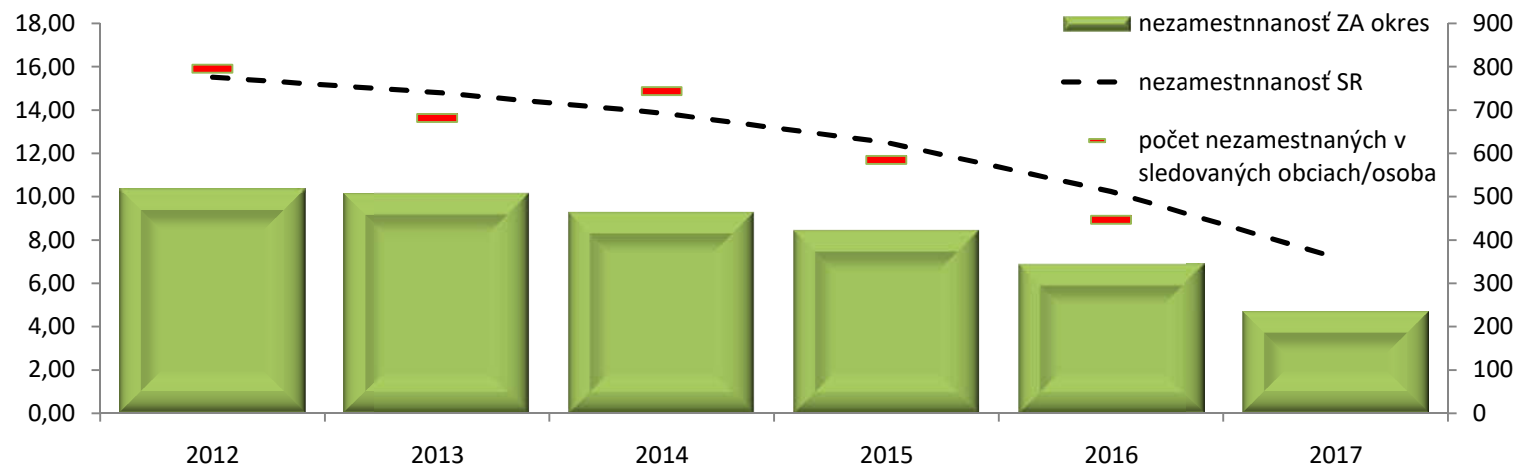
Graf. 7. Index ekonomickej závislosti starých ľudí % (zdroj: ŠU SR)

Index ekonomickej závislosti starých ľudí predstavuje počet osôb v poproduktívnom veku (65 a viac rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15-64 rokov).

Sledovaný index sa od roku 1997 znížil v 7 zo sledovaných obcí (Čičmany, Fačkov, Malá Čierna a i.). Najvýznamnejšie zvýšenie nastalo v obciach Veľká Čierna a Šuja a to o 10 %. Druhé najvýznamnejšie zvýšenie bolo zaznamenané v obciach Rajec a Jasenové (4 %).

Zvýšenie indexu ekonomickej závislosti starých ľudí súvisí so zmenou štruktúry obyvateľstva. V sledovaných obciach sa zvýšil od roku 1997 podiel osôb vo veku 65 a viac o 17 %.

Graf. 8. Vývoj nezamestnanosti okres/SR/sledované obce (zdroj: ŠU SR)

Vývoj nezamestnanosti v sledovaných obciach od roku 2012 kopíruje vývoj nezamestnanosti v okrese Žilina a SR. V sledovaných obciach bol zaznamenaný klesajúci trend nezamestnanosti počas všetkých ostatných sledovaných rokov. Výnimkou bol iba rok 2014, kedy došlo k miernemu zvýšeniu nezamestnanosti.

2.2 PREDPOKLADANÁ POTREBA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB⁴

Tab. 1. Potreba sociálnych služieb na základe veku a možnej odkázanosti na sociálnu službu

vek osôb	podiel osôb vyžadujúcich pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti				
	spolu	minimálna	ľahká	stredná	ťažká
65-69	21	10	10	-	-
70-74	31	13	9	9	-
75-79	33	13	9	9	2
80-84	30	13	8	8	2
85-89	33	11	10	10	2
90 a viac	38	10	10	9	9
spolu	186	70	56	45	15

Predpoklad potreby poskytovania sociálnej služby na základe vyššieho veku a možnej odkázanosti na sociálnu službu sa týka 186 osôb starších ako 65 rokov. Osoby vo veku 65 a viac rokov tvoria v sledovaných obciach takmer 14 % z celkovej populácie v sledovaných obciach (2016). Predpokladaný počet osôb s minimálnymi požiadavkami na pomoc je 70 osôb. S ľahkou mierou závislosti je predpokladaný počet 56 osôb. V sledovaných obciach je predpoklad, že 45 osôb vo veku 70 a viac rokov je odkázaná na strednú pomoc pri bežných úkonoch v domácnosti. U 15 osôb sa predpokladá ťažký stupeň odkázanosti.

Tab. 2. Potreba sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o rodiny s deťmi

sociálna skupina		odhadovaný počet osôb
Rodiny s deťmi (0-18 rokov), ktoré potrebujú sociálno-právnu ochranu alebo inú sociálnu pomoc	potreba sociálnej intervencie, ktorá vznikne počas roku	54
	nepretržitá sociálna intervencia/trvalá pozornosť	181

⁴ Predpokladaná potreba sociálnych služieb je spracovaná v zmysle metodiky „Obce, mestá, regióny a sociálna služba, 1997“

Deti, ktoré sú ohrozené syndrómom CAN	potreba sociálnej intervencie vznikne počas roku	13
	nepretržitá sociálna intervencia/trvalá pozornosť v dôsledku CAN	228

Predpoklad potreby poskytovania sociálnej služby v oblasti rodina a deti je výrazne vyššia ako v oblasti seniorov. Ročne je možné predpokladať 228 detí ohrozených syndrómom CAN, u ktorých je nevyhnutá pozornosť profesionálov počas celého roku. Každoročný prírastok detí, u ktorých je predpoklad sociálnej intervencie je odhadovaný na 13 detí.

Počet detí v rodinách, ktoré potrebujú sociálno-právnu ochranu alebo inú sociálnu pomoc sa odhaduje na 181 detí. Ročný prírastok detí vyžadujúce sociálno-právnu ochranu alebo inú sociálnu pomoc sa odhaduje na 54 detí.

Tab. 3. Potreba sociálnych služieb v oblasti sociálnej prevencie/sociálne služby – pobytové služby

sociálna skupina	odhadovaný počet osôb
ľudia bez domova	7
matky s deťmi	3
osoby prepustené z výkonu väzby	13

Predpokladaný počet osôb bez domova, u ktorých sa vyžaduje poskytovanie cielených sociálnych služieb (pobytové celoročné služby) sa odhaduje na 7 osôb. U rodín s deťmi je predpoklad 3 pobytových miest – bytov pre účely sociálnych služieb. Predpokladaný počet osôb prepustených z výkonu väzby je na úrovni 13 osôb.

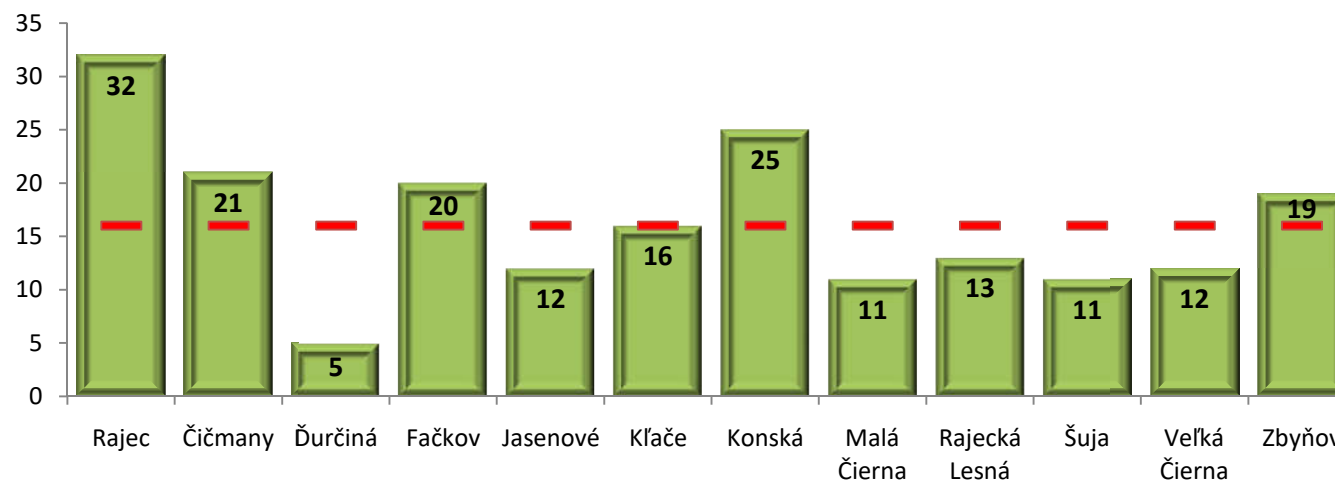
Metodika odhadu aplikovaná pre vyššie uvedené cieľové skupiny je orientačná. Z dôvodu jej staršieho zavedenia do praxe bez následnej aktualizácie vytvára reálnu potrebu navýšenia jej výsledkov. Z dôvodu nových sociálnych rizík vyskytujúcich sa v spoločnosti ako napr. prekarizácia pracovných miest,

rozvodovosť, oslabenie rodinných väzieb, zvýšená chorobnosť u osôb nižšieho veku a i. Uvedené vytvára dostatočný predpoklad pre navýšenie kapacít plánovaných sociálnych služieb v sledovaných obciach.

2.3 POTREBY OBYVATEĽOV V OBLASTI SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

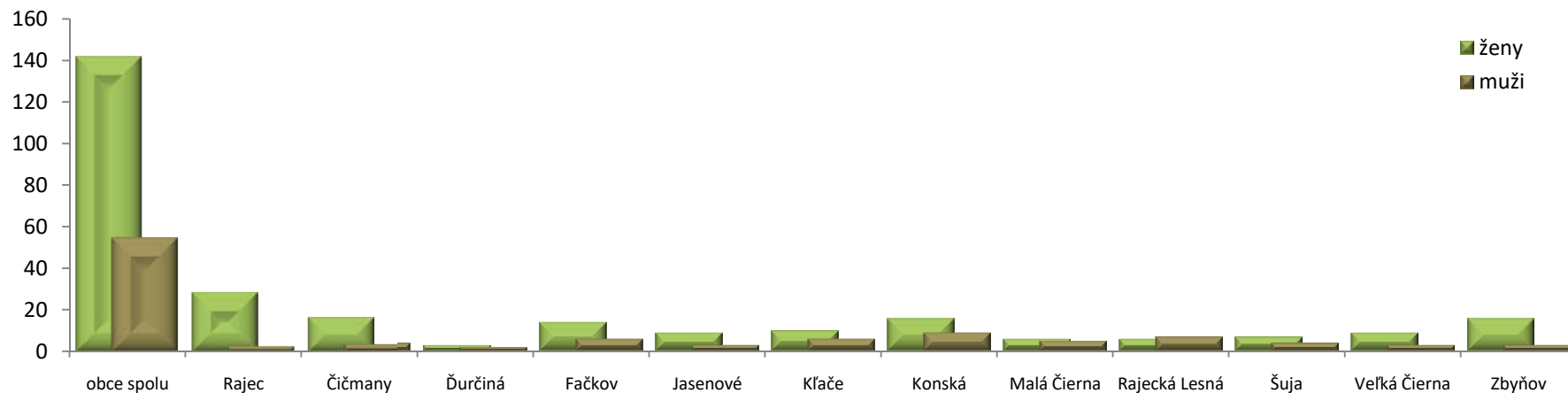
Potreby obyvateľov sledovaných obcí bol v rámci komunitného plánovania zabezpečený prostredníctvom dotazníkového šetrenia, do ktorého sa zapojilo celkovo 197 obyvateľov. Dotazník bol distribuovaný v tlačenej podobe do každej obce. Dostupný bol tiež v digitálnej podobe pre on-line vyplnenie. Výber respondentov nebol riadený a definovaný. Zber dát trval v rozmedzí od 15.12.2017 do 15.01.2018. Pre účely vyhodnotenia boli použité metódy deskriptívnej štatistiky – miery polohy a i.

Graf č. 9. Počet dotazníkov

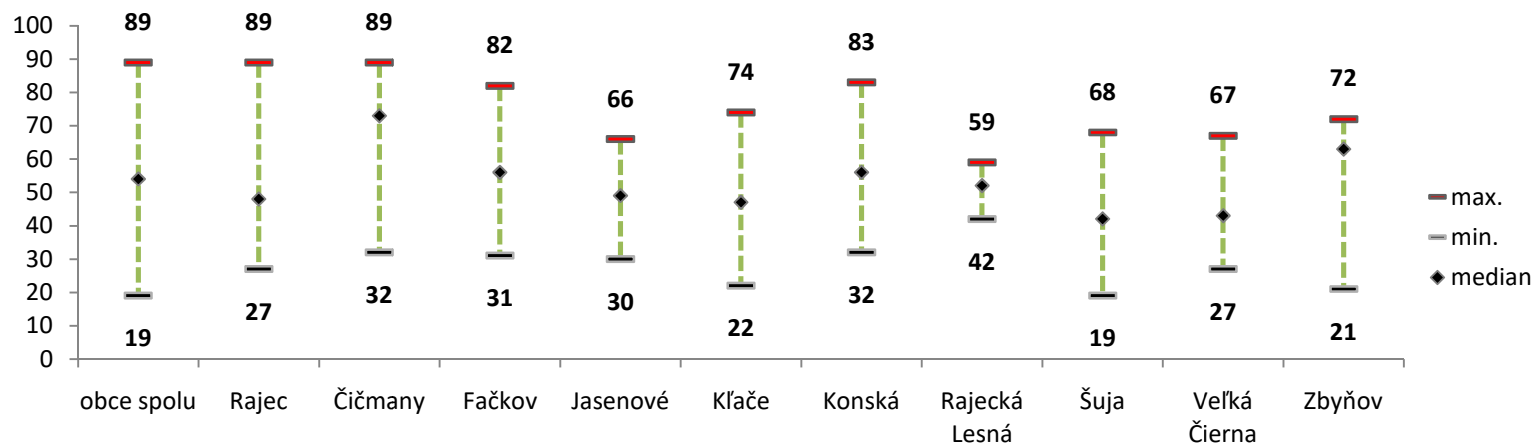
Do zberu dát sa v každej obci zapojilo v priemere 16 osôb. Najmenej respondentov sa zapojilo v obci Ďurčiná (5), Šuja a Malá Čierna (11). Najväčší počet respondentov bolo z mesta Rajec (32), Kanská (25) a z obce Fačkov (20).

Graf č. 11. Pohlavie respondentov

Rozloženie respondentov z pohľadu pohlavia je výrazne odklonené v prospech žien. Zo 197 respondentov tvorili ženy 72,1% čo v absolútnom vyjadrení predstavuje 142 osôb. Mužov sa do dotazníkového zberu dát zapojilo 55, čo predstavuje 27,9 % z celkového počtu respondentov.

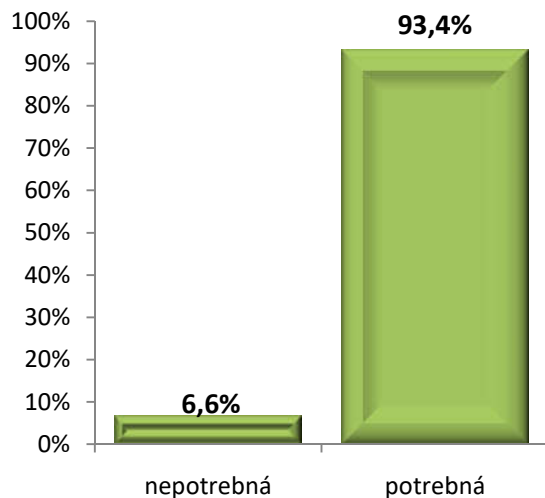
Graf č. 10. Vek respondentov (v rokoch)

Celkové rozloženie respondentov sledovaných obcí je z pohľadu veku vychýlené smerom k starším obyvateľom. Polovica opýtaných mala vek vyšší ako 54 rokov. Nižší medián ako 54 rokov bol zaznamenaný v obciach Rajec, Jasenové, Kľače, Šuja a Veľká Čierna. Najstarší respondent bol vo veku 89 rokov (Rajec, Čičmany). Najmladší respondent mal 19 rokov (Rajec, Šuja). U žien bol najvyšší vek respondentky 89 rokov a najnižší 19 rokov. Polovica opýtaných žien bola staršia ako 57 rokov. U mužov bol najvyšší vek respondenta 85 rokov a najnižší 19 rokov. Polovica respondentov u mužov bola vo veku vyššom ako 51 rokov.

Graf č. 12. Opatrovateľská služba

Poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti považuje za potrebnú 184 respondentov (93,4 %). Z toho 100 opýtaných ju považuje za veľmi potrebnú.

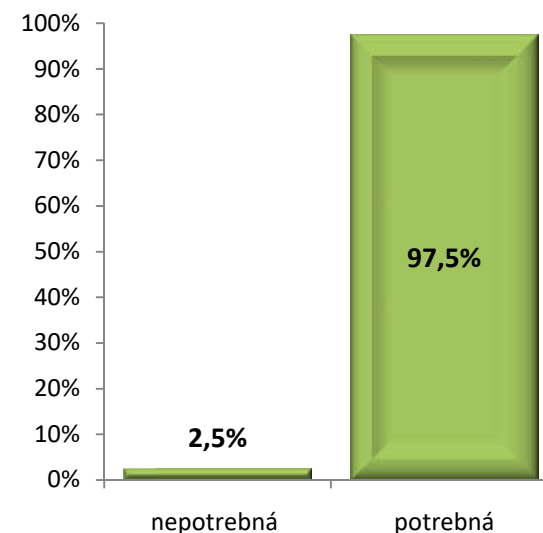
13 respondentov (6,6 %) považuje opatrovateľskú službu v domácnosti za nepotrebnú, z toho ju 4 považujú za veľmi nepotrebnú.

respondentov (97,5 %). Z toho ju 93 respondentov identifikovalo ako

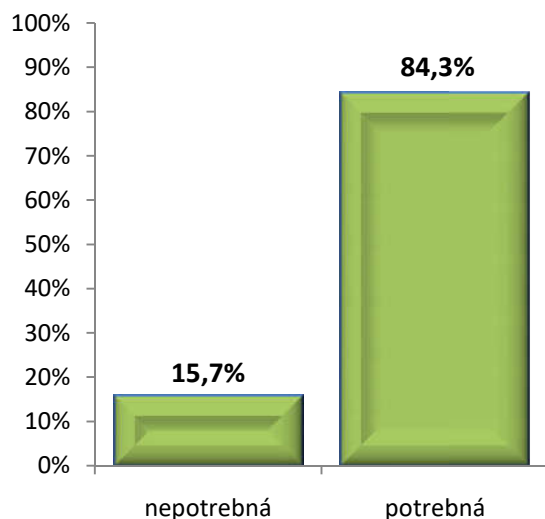
Sociálnu službu v zariadení pre seniorov považuje za potrebné poskytovať 192 potrebnú a 99 respondentov ako veľmi potrebnú.

Za nepotrebnú ju považuje 5 opýtaných (2,5 %) z toho ju 3 respondenti považujú za veľmi nepotrebnú.

Graf č. 13 Zariadenie pre seniorov

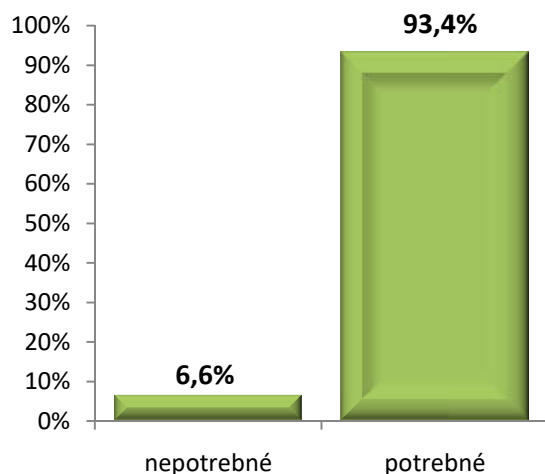
Graf č. 14. Denný stacionár

Poskytovanie sociálnej služby v dennom stacionári považuje za potrebné 166 respondentov (84,3 %), z toho ju 72 opýtaných považuje ako veľmi potrebnú službu. Ako nepotrebnú ju identifikovalo 31 opýtaných (15,7 %), pričom za veľmi nepotrebnú 6 respondenti.

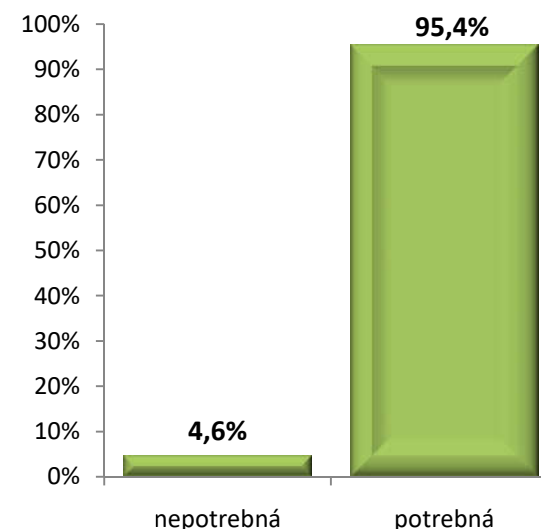
Graf č. 15. Požičiavanie zdravotných pomôcok

Sociálnu službu prostredníctvom požičiavania zdravotníckych pomôcok považuje za potrebnú 184 respondentov (93,4 %), z toho 88 opýtaných označilo túto službu ako veľmi potrebnú. Ako nepotrebnú službu ju identifikovalo 13 respondentov (6,6 %) z toho ju 2 považujú za veľmi nepotrebnú.

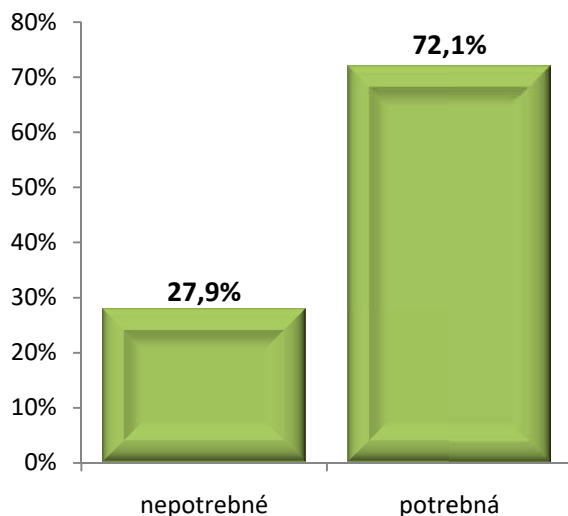
Poskytovanie prepravnej sociálnej služby považuje za potrebné 188 respondentov (95,4 %) z toho ju považuje 86 opýtaných za veľmi dôležitú. Naopak, za nepotrebnú ju považuje 9 opýtaných (4,6 %), pričom 2 respondenti ju považujú za veľmi nepotrebnú.

Graf č. 16. Prepravná služba

86 opýtaných za veľmi dôležitú. Naopak, za nepotrebnú ju považuje 9

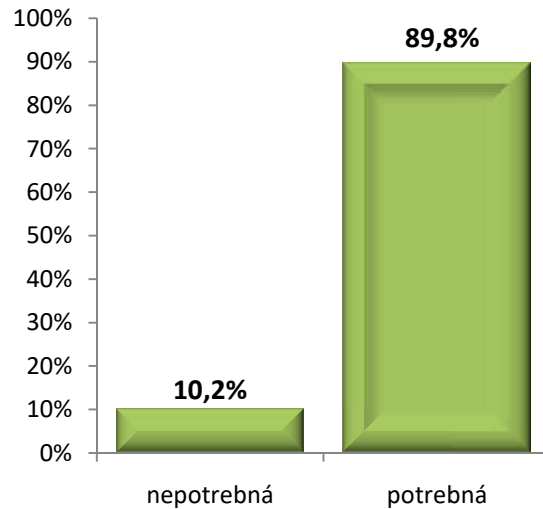
Graf č. 17. Detské jasle

Detské jasle považuje za potrebné 142 respondentov (72,1 %), z toho 54 opýtaných ich považuje za veľmi dôležité. 55 opýtaných (27,9 %) považuje detské jasle za nepotrebné, pričom 5 opýtaných ich považuje za veľmi nepotrebné.

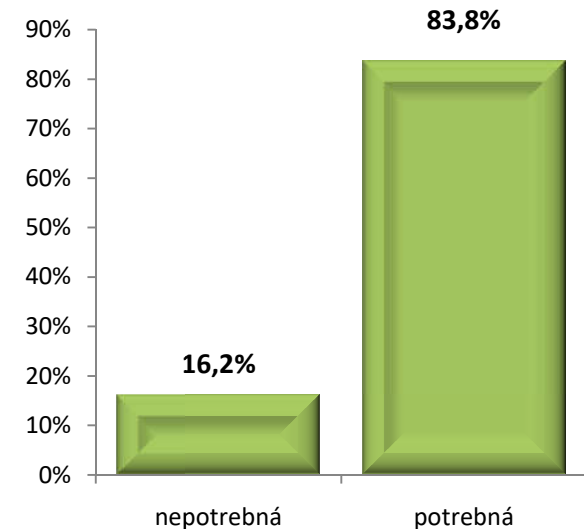
Graf č. 18. Výstavba bytov

Výstavbu nájomných bytov pre sociálne účely považuje za potrebnú 177 respondentov (89,8 %) z toho ako veľmi potrebnú ju identifikovalo 86 opýtaných. Za nepotrebnú ju považuje 20 opýtaných (10,2 %), z čoho 7 respondenti označili výstavbu nájomných bytov ako veľmi nepotrebnú.

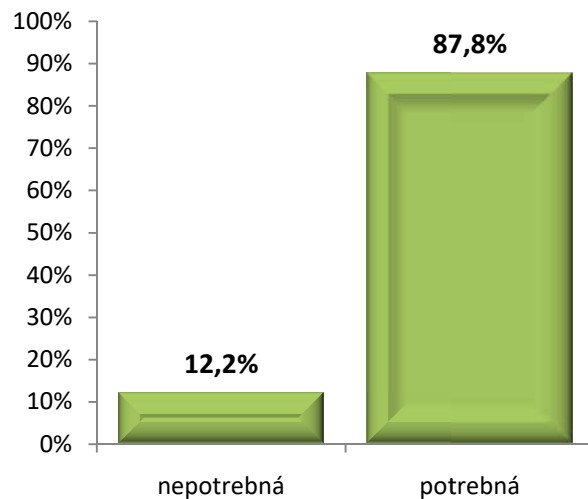
Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci považuje za potrebné 165 respondentov (83,8 %) z toho za veľmi potrebné 45 opýtaných. 32

Graf č. 19. Monitorovanie a signalizácia

respondentov považuje uvedenú sociálnu službu za nepotrebnú, pričom 3 respondenti ju identifikovali ako veľmi nepotrebnú.

Graf č. 20. Jedáleň

Poskytovanie sociálnej služby prostredníctvom jedálne považuje za potrebné 173

respondentov (87,8 %) z toho 64 opýtaných ju považuje za veľmi dôležitú. 24 respondentov (12,2 %) identifikovalo sociálnu službu ako nepotrebnú, pričom za veľmi nepotrebnú ju považuje 5 opýtaných.

2.4 EXISTUJÚCI POSKYTOVATELIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

Všetky obce Spoločného obecného úradu Rajec sú registrované v Centrálnom registri poskytovateľov sociálnych služieb. Tým sú vytvorené predpoklady na poskytovanie opatrovateľskej služby v domácnosti. V roku 2017 poskytovali sledované obce opatrovateľskú službu 12 klientom, čo v priemere predstavuje 1 klienta sociálnej služby na jednu obec.

V rámci regiónu pôsobí v zriaďovateľskej pôsobnosti Mesta Rajec zariadenie pre seniorov Domov vďaky. Zariadenie poskytuje celoročný pobyt pre 26 klientov. V Domove vďaky sú poskytované aj služby denného stacionára ambulantnou formou pre 5 klientov.

Sociálnu službu prostredníctvom jedálne zabezpečuje Mesto Rajec. Ostatné sledované obce nemajú uvedenú sociálnu službu registrovanú v Centrálnom registri poskytovateľov sociálnych služieb.

V regióne poskytuje sociálne služby NGO Áno pre život, n.o. Portfólio sociálnych služieb je široké a poskytované na profesionálnej úrovni. Medzi poskytované služby patrí napr. linka pomoci pre osoby v ohrození a v krízovej situácii. Služba je poskytovaná od roku 2003. NGO prevádzkuje zariadenie núdzového bývania s kapacitou 15 klientov. Medzi ďalšie ich služby patrí komunitné centrum, centrum pomoci a chránené dielne. Sociálne služby poskytujú terénnou aj ambulantnou formou.

2.5 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">▪ existujúce nájomné bývanie pre sociálne účely▪ silná NGO organizácia v regióne▪ ochota spolupracovať s ostatnými NGO▪ záujem obcí o rozšírenie sociálnych služieb▪ vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none">▪ absencia vybraných sociálnych služieb▪ nedostatočný systém podpory seniorov, rodín v ohrození a i.▪ nepriaznivý demografický vývoj (starnutie obyvateľov, nízky počet narodených detí a i.)▪ nedostatočný počet zamestnancov v sociálnej oblasti▪ nízke zastúpenie NGO v sociálnych službách▪ nedostatočná informovanosť o poskytovaných sociálnych službách
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none">▪ spustenie kontinuálnych sociálnych programov▪ využívanie externých zdrojov financovania▪ zvýšenie počtu nových NGO poskytovateľov sociálnych služieb v regióne▪ sieťovanie poskytovateľov sociálnych služieb	<ul style="list-style-type: none">▪ vysoká administratívna náročnosť▪ nedostatok finančných prostriedkov▪ nestabilné a nepravidelné financovanie sociálnych služieb▪ absencia spolupráce s cieľovou skupinou▪ nezáujem verejnosti o plánovanie a aplikovanie sociálnych služieb

3 STRATEGICKÉ CIELE KPSS

3.1 VŠEOBECNÉ PRIORITY

Priorita	Aktivita	Predpokladané náklady/zdroje financovania v €	Časový harmonogram	Realizácia/partneri
1.1 Zvýšiť informovanosť obyvateľov v oblasti poskytovania sociálnych služieb	1.1.1 Zriadenie internetovej stránky o sociálnych službách v regióne	1 500,-	2018 - 2022	obec
	1.1.2 Zriadiť v dostupnom priestore MÚ prezentačný stojan s informáciami o sociálnych službách pre verejnosť	1 500,-		
1.2 Zvýšiť dostupnosť cenovo prijateľného bývania	1.2.1 Výstavba nájomného bývania pre sociálne účely (25 bytových jednotiek bežného štandardu)	800 000,-		
1.3 Zvýšiť dostupnosť podpory boja proti chudobe, materiálnej deprivácii	1.3.1 Zriadiť finančný systém individuálnej podpory osôb, rodín v chudobe (napr. Nadácia a i.)	11 000,-		

Medzi všeobecné priority zaraďujeme zvýšenie informovanosti o sociálnych službách v regióne. Jednou z možností je zriadenie internetovej stránky o sociálnych službách, ktorej obsah budú tvoriť podrobné informácie o poskytovaných sociálnych službách, výšky poplatkov a spôsobe administratívneho požiadania. Všetky informácie budú umiestnené aj v tlačenej podobe v priestore dostupnom verejnosti napr. priestory MÚ a i. (priorita 1.1).

V oblasti zastavania nežiaduceho demografického trendu je nevyhnutné zabezpečiť výstavbu cenovo dostupného nájomného bývania prostredníctvom štátom podporovaných nástrojov napr. výstavba nájomných bytov pre sociálne účely. Cieľom opatrenia je podpora rodín v regióne (priorita 1.2).

V oblasti zníženia dopadov chudoby a materiálnej deprivácie v rámci KPSS navrhujeme zriadenie neziskovej organizácie napr. nadácie, ktorej úlohou bude podpora a pomoc domácnostiam a jednotlivcom. Prostredníctvom nadačných programov bude môcť efektívne a adresne nastaviť pomoc. Nadácia bude využívať na predmet činnosti verejné zdroje (granty, dotácie, rozpočet obce a i.) ako aj súkromné zdroje napr. 2 % (priorita 1.3)

Financovanie aktivít v oblasti všeobecných priorít budú financované najmä z rozpočtu obce, ŠFRB, MDAV, EŠIF, granty a dotácie (nadácie, MPSVR SR).

3.2 OBLASŤ SENIORI

Priorita	Aktivita	Predpokladané náklady/zdroje financovania v €	Časový harmonogram	Realizácia/partneri
2.1 Zotrvanie osôb odkázaných na pomoc v domácom prostredí	2.1.1 Rozšírenie domácej opatrovateľskej služby (30 klientov)	132 000,-	2018 - 2022	obec/NGO
	2.1.2 Prepravná služba a sociálny taxík (120 klientov)	17 000,-	2019	
	2.1.3 Rozšíriť poskytovanie služby „jedálni“ spolu s rozvozom obedov (150 klientov)	22 000,-	2018 - 2022	obec
	2.1.4 Požičiavanie zdravotných pomôcok (50 klientov)	9 900,-		obec/NGO

	2.1.5 Monitorovanie a signalizácia potreby pomoci (30 klientov)	11 000,-		obec/NGO
2.2 Zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb v zariadeniach	2.2.1 Nízko kapacitné zariadenia pre seniorov (max. 20 klientov)	150 000,-		obec/NGO
	2.2.2 Zvýšiť kapacitu existujúceho zariadenia pre seniorov (10 klientov)	85 000,-	2018 - 2022	obec
2.3 Zvýšiť technickú dostupnosť a bezbariérovosť budov	2.3.1 Zvýšiť bezbariérovosť verejných budov v sledovaných obciach (MsÚ, Obecné úrady, knižnice, kultúrne a spoločenské priestory)	48 000,-	2018 - 2022	obec

Hlavným cieľom v poskytovaní sociálnych služieb v oblasti „seniori“ je zotrvanie osôb odkázaných na pomoc v domácom prostredí. Uvedený cieľ sa bude naplňať prostredníctvom rozšírenia kapacít opatrovateľskej služby v domácnosti. Zvýšenie mobility u osôb odkázaných na prepravu bude zabezpečené prostredníctvom prepravnej služby. Medzi ďalšie navrhované sociálne služby patrí požičovňa zdravotníckych pomôcok a monitorovanie a signalizácia potreby pomoci, rozšírenie kapacít v podpornej službe jedální spolu so zabezpečením rozvozu obedov do domácnosti (priorita 2.1).

Pre obyvateľov, ktorí sú odkázaní na poskytovanie sociálnych služieb v zariadení pre seniorov navrhujeme zriadenie nových nízko kapacitných zariadení pre seniorov (max. do 20 klientov). Zariadenia pre seniorov budú prerozdelené medzi jednotlivé obce s prihliadnutím na ich teritoriálnu dostupnosť (priorita 2.2).

Financovanie aktivít v oblasti priorit zacielených na seniorov budú financované najmä z rozpočtu obce, EŠIF, granty a dotácie (nadácie, MPSVR SR).

3.3 OBLASŤ RODINA A DETI

Priorita	Aktivita	Predpokladané náklady/zdroje financovania v €	Časový harmonogram	Realizácia/partneri
3.1 Zosúladenie pracovného a rodinného života	3.1.1 Detské jasle (40 klientov)	220 000,-	2018 - 2022	obec/NGO
	3.1.2 Pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa (5 klientov/domácnosti)	18 700,-		
3.2 Pomoc rodine v kríze	3.2.1 Terénna sociálna služba krízovej intervencie (20 klientov/domácnosti)	27 500,-	2018 - 2022	obec/NGO
	3.2.2 Podpora samostatného bývania (5 klientov/domácnosti)	18 700,-		
	3.2.3 Špecializované sociálne poradenstvo (20 klientov/domácnosti)	18 700,-		
	3.2.4 Komunitné centrum (20 klientov)	38 500,-		
	3.2.5 Nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu (20 klientov)	27 500,-		

V oblasti podpory rodín s deťmi považujeme za dôležité zabezpečenie detských jaslí a pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v domácnosti (priorita 3.1).

Pre pomoc rodine v kríze sú navrhnuté sociálne služby poskytované terénnou aj ambulatnou formou. Medzi hlavné aktivity patrí podpora samostatného bývania, komunitné centrum a nízkoprahové sociálne služby pre deti a rodinu (priorita 3.2).

Financovanie aktivít v oblasti priorit zacielených na seniorov budú financované najmä z rozpočtu obce, EŠIF, granty a dotácie (nadácie, MPSVR SR).

3.4 OBLASŤ SOCIÁLNEJ PREVENIE PRED SOCIÁLNYM VYLÚČENÍM

Priorita	Aktivita	Predpokladané náklady/zdroje financovania v €	Časový harmonogram	Realizácia/partneri
4.1 Zabezpečenie pomoci v krízových situáciách	4.4.1 Terénna sociálna služba krízovej intervencie (50 klientov)	27 500,-	2018 - 2022	obec/NGO
	4.1.2 Nízkoprahové denné centrum (15 klientov)	27 500,-		
	4.1.3 Nocľaháreň (15 klientov)	22 000,-		

Pre oblasť sociálnej prevencie pred sociálnym vylúčením je prioritou zabezpečenie krízových sociálnych služieb, ktoré predchádzajú prehĺbovaniu sociálneho vylúčenia. Medzi navrhované sociálne služby patria terénna sociálna služba krízovej intervencie, nízkoprahové denné centrum a nocľaháreň (priorita 4.1)

Financovanie aktivít v oblasti priorit zacielených na seniorov budú financované najmä rozpočtu obce, EŠIF, granty a dotácie (nadácie, MPSVR SR).

POZNÁMKY:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

